

Steinke : Den sidste ærede Taler har for saa vidt taget Duften af mine Indledningsbemærkninger, som jeg vilde begynde med at raillere over den nye Embedsmandsstilling, der foreslaas oprettet. Imidlertid har det ærede Medlem jo allerede gjort det. Men da jeg hørte, at han vilde lægge Sagen over til de sønderjydske Amter, er jeg dog nu tilbøjelig til at tro, at det alligevel vil være bedre at faa ansat denne ene Embedsmand, navnlig, hvis der foreligger Oplysninger om, at Ejendomme er bortforpantede nylig, saaledes at der kan gaa 15-16-17 Aar, før Loven for deres Vedkommende faar nogen Værdi. Jeg vil bede den højtærede Minister oplyse, hvad Statistikken viser herom.

I øvrigt var det nærmest en Udtalelse af den højtærede Minister angaaende Anvendelsen af den offentlige Jord, man her faar Raadighed over, der foranledigede mig til at tage Ordet. Det undrede mig nemlig, at den højtærede Minister ved Forelæggelsen ikke sagde et eneste Ord om, at denne Jord selvfølgelig skulde behandles i Overensstemmelse med Reglerne i Loven om Jord i offentligt Eje, at man altsaa ved Udstykning eller Anvendelsen af denne Jord i øvrigt selvfølgelig vilde sørge for, at den, uanset om den blev udstykket i større eller mindre Brug, kom til at svare periodiske Afgifter efter de Regler, der er fastsatte i den Lov, som maa siges at være Hovedloven paa dette Omraade. Ogsaa om dette Spørgsmaal vil jeg gerne høre det højtærede Ministers Udtalelse, før vi tager endeligt Standpunkt til Sagen.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal) :

De to ærede Talere har været enige om, at det var uheldigt at oprette et særligt Embede i Anledning af disse Ejendommers Overtagelse. Jeg skal dog tillade mig at bemærke, at næsten enhver privat Gods-ejer, der ejer flere Herregaarde, antager en Godsforvalter. Vi overtager her 36 Gaarde i Sønderjylland. Den danske Stat bliver derved pludselig den største Godsejer, ja langt den største Godsejer i Landet. Og jeg tror, det vilde være meget uklogt, om man, ud fra en maaske meget berettiget Uvillie mod at ansætte Embedsmænd, vilde afstaa fra en saa praktisk og paakrævet Foranstaltning som den, at der paa Stedet findes en landbrugskyndig Mand, som er kendt med de stedlige Forhold og paa en praktisk Maade kan føre Forhandlingerne med de enkelte Forpagtere, i Stedet for, at man ellers maatte gøre det fra Ministeriet gennem Amterne. Jeg tror, det vilde frem-

kalde ganske uholdbare Tilstande, ikke blot for Forpagterne, men ogsaa for dem, der skulde have Ansvar for Administrationen. Naar man i privat Drift finder det nødvendigt at antage en Godsforvalter, saaledes som Tilfældet er, naar det drejer sig om 2—3—4 Gaarde af denne Størrelse, forekommer det mig ikke, at der er nogen Ødselhed eller Flothed i, at man her opretter et saadant Embede. Jeg føler mig overbevist om, at den Mand, som nu beklæder Stillingen og forhaabentlig ogsaa i Fremtiden vil beklæde den, og som efter mit Skøn har udført et overordentlig godt Arbejde og været Ministeriet til stor Støtte, vil faa meget at gøre med denne Opgave. Naar Statens Besiddelse af disse Gaarde efterhaanden falder bort, vil Embedet jo ogsaa falde bort.

Til det ærede 9de Medlem for Iste Kreds (Steinke), der stillede det Spørgsmaal, om det ikke var Hensigten, at den Jord, der skønnedes at kunne anvendes i Udstykningsøjemed, blev udstykket efter de Regler, der gælder for Udstykning af Jord i offentligt Eje, skal jeg bemærke, at jeg vil finde det naturligt, at noget saadant finder Sted. Naar det ikke udtrykkelig er fastsat i Lovforslaget, er det af den Grund, at jeg lægger megen Vægt paa, at den stedlige Befolkning gennem de Repræsentanter, der kommer til at sidde i Udvalget, faar Lejlighed til at udtale sig ogsaa om dette Spørgsmaal. Men da det er Jord i offentligt Eje lige saa vel som Præstegaardsjorden og den Jord, der fra Len og Stambuse skal overdrages til Staten, vil jeg finde det ganske naturligt, at, naar vi har Love om Udstykning af Jord i offentligt Eje, foretages ogsaa Udstykningen af disse Domæner efter de dér fastsatte Regler. Jeg vil dog sige, at hvis man i den sønderjydske Befolkning, maaske ikke i Almindelighed, men i visse Tilfælde, skulde anse det for ønskeligt at gaa en anden Vej, vilde det ikke være rigtigt ved Lov at fastslaa Bestemmelserne; der maatte da være Mulighed for, at man kunde gaa andre Veje. Det er ikke udelukket, at der ved Udstykning af disse Ejendomme vil kunne blive Tale ogsaa om Udstykning til noget større Brug end dem, vi her udstykker til. Mange af disse Ejendomme er opstaaet ved Sammenlægning af saadanne Brug, og det er Forhold, som det er vanskeligt paa Forhaand at dømme om. Jeg mener heller ikke, det er nødvendigt at træffe Afgørelsen heraf i Dag eller ved Behandlingen af dette Lovforslag. Lovforslaget tager kun Sigte paa, at der bliver en Do-